

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت آموزشی

عنوان: بررسی ویژگی های کارآفرینی مدیران مدارس شهر بهبهان

استاد راهنما: جناب آقای دکتر عباس عباس پور

استاد مشاور: جناب آقای دکتر نورعلی فرخی

استاد داور: جناب آقای دکتر حمید رحیمیان

پژوهشگر: مرضیه قریب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چکیده

پژوهش توصیفی حاضر به منظور بررسی ویژگی های کارآفرینی مدیران مدارس ابتدایی شهر بهبهان انجام پذیرفته است. جامعه ی مورد پژوهش ۴۶ نفر جمعیت دارد که ۲۵ نفر آن مرد و ۲۱ نفر آن زن می باشد. بعلت محدود بودن جامعه، کل آن بعنوان نمونه مدنظر قرار گرفته است که با استفاده از « تست جامع کارآفرینی » مورد آزمون قرار گرفته اند.

ویژگی های کارآفرینی مورد نظر در این تحقیق عبارتند از : توفیق طلبی، استقلال طلبی، خلاقیت، ریسک پذیری و عزم و اراده. سؤال اصلی پژوهش این است که : مدیران مدارس ابتدایی شهر بهبهان تا چه میزان از ویژگی های کارآفرینی برخوردارند؟

روشن های آماری مورد استفاده برای تجزیه و تحلیل داده ها و یافته ها، آمار توصیفی شامل : جدول فراوانی، درصد، میانگین، انحراف استاندارد و آمار استنباطی؛ آزمون $t^2(X)$ و تحلیل واریانس است. براساس یافته های پژوهش در مجموع گروه نمونه از نظر ویژگی های کارآفرینی در سطح پائین تر از میانگین قرار دارد.

از اساتید گرامی ام جناب آقای دکتر عباس پور، جناب آقای دکتر رحیمیان و جناب آقای دکتر فرخی که از ایشان بسیار آموخته ام، سپاسگزارم. انشاءا... که فرصت جبران زحمات این بزرگواران دست دهد.

تقدیم به همراه زندگی و اندیشه ام

علی پارسا

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
فصل اول: کلیات تحقیق	
۱۴	مقدمه
۱۷	بیان مسأله
۱۹	اهمیت و ضرورت تحقیق
۲۱	اهداف تحقیق
۲۱	سؤالهای تحقیق
۲۲	متغیرهای تحقیق
۲۲	تعریف مفاهیم تحقیق
فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق	
۲۷	مقدمه
۲۷	کار و کارآفرینی
۳۰	تعریف کارآفرینی
۳۵	تعریف کارآفرین

۳۸	سیر تاریخی و تحول مفهوم کارآفرینی
۴۱	ویژگیهای افراد کارآفرین
۴۷	سوابق کارآفرینان
۴۹	انواع کارآفرینی
۵۱	کارآفرینی و جنسیت
۵۵	آموزش کارآفرینی
۵۶	کارآفرینی از دیدگاه اسلام
۵۸	فرایند کارآفرینی
۵۹	مدل های کارآفرینی
۶۲	انواع دوره های کارآفرینی
۶۳	کارآفرینی در ایران
۶۴	ساختمار اقتصادی ایران، سیاست های اقتصادی
۶۵	مدل کارآفرینی در ایران
۶۶	تحقیقات کارآفرینی در ایران
۶۷	تحقیقات پیشین
۷۴	جمع بندی مطالب

فصل سوم: روش اجرای تحقیق

۷۶	مقدمه
۷۶	روش تحقیق
۷۶	جامعه آماری
۷۷	نمونه و روشن نمونه گیری
۷۹	ابزار تحقیق، اعتبار و روایی آن

۷۹ شیوه‌ی امتیازدهی

۸۰ محاسبه‌ی امتیازها

۸۲ روش جمع آوری داده‌ها

۸۲ روش تحلیل داده‌ها

فصل چهارم: تحلیل یافته‌های تحقیق

۸۴ مقدمه

۸۵ ویژگیهای جمعیت شناختی افراد مورد مطالعه

۸۵ ارایه‌ی یافته‌ها

فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری

۱۲۶ مقدمه

۱۲۶ خلاصه یافته‌های تحقیق و بحث در مورد آن

۱۳۰ نتیجه گیری کلی

۱۳۱ محدودیت‌ها

۱۳۳ پیشنهادهای تحقیق

۱۳۵ منابع و مأخذ

۱۳۹ پیوستها

فهرست جداول

عنوان	صفحة
۱-۳ - توزیع نمونه براساس جنسیت	۷۷
۲-۳ - توزیع نمونه براساس سابقه کار	۷۸
۳-۴ - راهنمای نحوه محاسبه نمره کارآفرینی کلی مدیران....	۸۶
۴-۲ - راهنمای نحوه محاسبه نمره ویژگی های کارآفرینی مدیران...	۸۶
۴-۳ - نمره کارآفرینی کلی مدیران مورد پژوهش	۸۷
۴-۴ - نمره کارآفرینی کلی مدیران مورد پژوهش براساس جنسیت	۸۸
۴-۵ - آزمون خی ۲ جهت بررسی تأثیر جنسیت بر نمره کارآفرینی کلی مدیران	۸۹
۴-۶ - نمره کارآفرینی کلی مدیران مورد پژوهش براساس سابقه کاری	۹۰
۴-۷ - آزمون خی ۲ جهت بررسی تأثیر سابقه کاری بر نمره کارآفرینی کلی مدیران	۹۱
۴-۸ - نمره ویژگی های کارآفرینی کل مدیران مورد پژوهش	۹۲
۴-۹ - نمره ویژگی نیاز به توفیق مدیران مورد پژوهش براساس جنسیت	۹۴
۴-۱۰ - آزمون خی ۲ جهت بررسی تأثیر جنسیت بر نمره ویژگی نیاز به توفیق	۹۵

- ۱۱-۴- نمره ویژگی نیاز به استقلال مدیران مورد پژوهش براساس جنسیت
- ۹۶
- ۱۲-۴- آزمون خی ۲ جهت بررسی تأثیر جنسیت بر نمره ویژگی نیاز به استقلال
- ۹۷
- ۱۳-۴- نمره ویژگی تمایل به خلاقیت مدیران مورد پژوهش براساس جنسیت
- ۹۸
- ۱۴-۴- آزمون خی ۲ جهت بررسی تأثیر جنسیت بر نمره ویژگی تمایل به خلاقیت....
- ۹۹
- ۱۵-۴- نمره ویژگی ریسک پذیری مدیران مورد پژوهش براساس جنسیت
- ۱۰۰
- ۱۶-۴- آزمون خی ۲ جهت بررسی تأثیر جنسیت بر نمره ویژگی ریسک پذیری....
- ۱۰۱
- ۱۷-۴- نمره ویژگی عزم و اراده مدیران مورد پژوهش براساس جنسیت
- ۱۰۲
- ۱۸-۴- آزمون خی ۲ جهت بررسی تأثیر جنسیت بر نمره ویژگی عزم و اراده.....
- ۱۰۳
- ۱۹-۴- نمره ویژگی نیاز به توفیق مدیران مورد پژوهش براساس سابقه کاری
- ۱۰۴
- ۲۰-۴- آزمون خی ۲ جهت بررسی تأثیر سابقه کاری بر نمره ویژگی نیاز به توفیق
- ۱۰۵
- ۲۱-۴- نمره ویژگی نیاز به استقلال مدیران مورد پژوهش براساس سابقه کاری
- ۱۰۶
- ۲۲-۴- آزمون خی ۲ جهت بررسی تأثیر سابقه کاری بر نمره ویژگی نیاز به استقلال
- ۱۰۷
- ۲۳-۴- نمره ویژگی تمایل به خلاقیت مدیران مورد پژوهش براساس سابقه کاری
- ۱۰۸
- ۲۴-۴- آزمون خی ۲ جهت بررسی تأثیر سابقه کاری بر نمره ویژگی تمایل به خلاقیت
- ۱۰۹
- ۲۵-۴- نمره ویژگی ریسک پذیری مدیران مورد پژوهش براساس سابقه کاری
- ۱۱۰
- ۲۶-۴- آزمون خی ۲ جهت بررسی تأثیر سابقه کاری بر نمره ویژگی ریسک پذیری
- ۱۱۱
- ۲۷-۴- نمره ویژگی عزم و اراده مدیران مورد پژوهش براساس سابقه کاری
- ۱۱۲
- ۲۸-۴- آزمون خی ۲ جهت بررسی تأثیر سابقه کاری بر نمره ویژگی عزم و راده
- ۱۱۳
- ۲۹-۴- نمره کارآفرینی کلی مدیران زن و مرد مورد پژوهش
- ۱۱۵
- ۳۰-۴- نمره ویژگی های کارآفرینی مدیران براساس جنسیت
- ۱۱۵
- ۳۱-۴- نمره ویژگی های کارآفرینی مدیران براساس سابقه کار
- ۱۱۶
- ۳۲-۴- آزمون t جهت بررسی معنی داری تفاوت نمره کارآفرینی کلی....
- ۱۱۷
- ۳۳-۴- آزمون t جهت بررسی معنی داری تفاوت ویژگی نیاز به توفیق....
- ۱۱۷

- ۱۱۸-۳۴-۴ آزمون t جهت بررسی معنی داری تفاوت ویژگی نیاز به استقلال...
- ۱۱۸-۳۵-۴ آزمون t جهت بررسی معنی داری تفاوت ویژگی تمایل به خلاقیت...
- ۱۱۸-۳۶-۴ آزمون t جهت بررسی معنی داری تفاوت ویژگی میزان ریسک پذیری...
- ۱۱۹-۳۷-۴ آزمون t جهت بررسی معنی داری تفاوت ویژگی میزان عزم و اراده...
- ۱۱۹-۳۸-۴ آزمون تحلیل واریانس جهت بررسی معنی داری تفاوت نمره کارآفرینی کلی...
- ۱۲۰-۳۹-۴ نمره کارآفرینی کلی
- ۱۲۰-۴۰-۴ آزمون تحلیل واریانس جهت بررسی معنی داری تفاوت نمره ویژگی نیاز به توفیق...
- ۱۲۱-۴۱-۴ نمره ویژگی نیاز به توفیق
- ۱۲۱-۴۲-۴ آزمون تحلیل واریانس جهت بررسی معنی داری تفاوت نمره ویژگی نیاز به استقلال...
- ۱۲۲-۴۳-۴ نمره ویژگی نیاز به استقلال
- ۱۲۲-۴۴-۴ آزمون تحلیل واریانس جهت بررسی معنی داری تفاوت نمره ویژگی تمایل به خلاقیت...
- ۱۲۳-۴۵-۴ نمره ویژگی تمایل به خلاقیت
- ۱۲۳-۴۶-۴ آزمون تحلیل واریانس جهت بررسی معنی داری تفاوت نمره ویژگی ریسک پذیری...
- ۱۲۳-۴۷-۴ نمره ویژگی ریسک پذیری
- ۱۲۴-۴۸-۴ به آزمون تحلیل واریانس جهت بررسی معنی داری تفاوت نمره ویژگی عزم و اراده...
- ۱۲۴-۴۹-۴ نمره ویژگی عزم و اراده

فهرست نمودارها

عنوان	صفحة
۱-۲ - تأثیر دو بعد جنسیت و سابقه کار بر ویژگی های کارآفرینی	۶۶
۱-۳ - توزیع نمونه براساس جنسیت	۷۴
۲-۳ - توزیع نمونه براساس سابقه کار	۷۷
۱-۴ - نمره کارآفرینی کلی مدیران مورد پژوهش	۷۸
۲-۴ - نمره کارآفرینی کلی مدیران مورد پژوهش براساس جنسیت	۸۷
۳-۴ - نمره کارآفرینی کلی مدیران مورد پژوهش براساس سابقه کاری	۸۸
۴-۴ - نمره ویژگی های کارآفرینی کل مدیران مورد پژوهش	۹۰
۵-۴ - نمره ویژگی نیاز به توفیق مدیران مورد پژوهش براساس جنسیت	۹۳
۶-۴ - نمره ویژگی نیاز به استقلال مدیران مورد پژوهش براساس جنسیت	۹۴
۷-۴ - نمره ویژگی تمایل به خلاقیت مدیران مورد پژوهش براساس جنسیت	۹۶
۸-۴ - نمره ویژگی ریسک پذیری مدیران مورد پژوهش براساس جنسیت	۹۸
۹-۴ - نمره ویژگی عزم و اراده مدیران مورد پژوهش براساس جنسیت	۱۰۰
	۱۰۲

- ۱۰-۴ - نمره ویژگی نیاز به توفيق مدیران مورد پژوهش براساس سابقه کاری ۱۰۴
- ۱۱-۴ - نمره ویژگی نیاز به استقلال مدیران مورد پژوهش براساس سابقه کاری ۱۰۶
- ۱۲-۴ - نمره ویژگی تمایل به خلاقیت مدیران مورد پژوهش براساس سابقه کاری ۱۰۸
- ۱۳-۴ - نمره ویژگی ریسک پذیری مدیران مورد پژوهش براساس سابقه کاری ۱۱۰
- ۱۴-۴ - نمره ویژگی عزم و اراده مدیران مورد پژوهش براساس سابقه کاری ۱۱۲
- ۱۵-۴ - نمره کارآفرینی کلی مدیران زن و مرد مورد پژوهش ۱۱۵
- ۱۶-۴ - نمره ویژگی های کارآفرینی مدیران براساس جنسیت ۱۱۶
- ۱۷-۴ - نمره ویژگی های کارآفرینی مدیران براساس سابقه کار ۱۱۷

فهرست شکل ها

عنوان	صفحة
شکل ۱-۲ - ویژگی های افراد کارآفرین	۴۳
شکل ۲-۲ - تغلوت های زنان کارآفرین با مردان کارآفرین	۵۲

فصل اول

کلیات تحقیق

مقدمه

در آستانه‌ی هزاره‌ی سوم میلادی، فرایند تغییر و تحول مستمر و پرشتاب از عمدۀ ترین جریان‌های حاکم بر حیات بشری به شمار می‌رود که این تغییر و تحول در نحوه‌ی ارتباطات جهانی موجی از تغییرات بنیادی را در کلیه زمینه‌ها به ارمغان آورده است و بر اثر این تحولات، زندگی در ابعاد بسیار عمیق‌تر از پیش به دانش و فنا وری متکی است (علوی، به نقل از رضایی، ۱۳۸۷، ۷). پیدایش کشاورزی اولین نقطه‌ی عطف در توسعه‌ی اجتماعی انسان و انقلاب صنعتی دومین پیشرفت بزرگ بوده است که هر کدام از این دوران‌ها نه به عنوان رخدادی مجزا و یکباره بلکه پیوسته و بصورت موجی از تحول که باعث تأثیرات شگرف است، نگریسته می‌شود (تافلر، به نقل از رضایی، ۱۳۸۷، ۷). در عصر جدید، پیدایش کشاورزی و انقلاب صنعتی، دیگر پاسخگوی نیازهای بشری نیست و بنابر مقضیات، نسل امروز به طور همزمان انقلاب دیجیتالی، انقلاب اینترنت و انقلاب کارآفرینی را تجربه می‌کند سازمان‌ها به منزله‌ی پدیده‌ی تکامل یافته‌ی قرن حاضر، بستر واقعی تحولات دوران معاصر به شمار می‌رond و بزرگ‌ترین مسئولیت مدیران، رهبران و متفکران هر جامعه یا سازمانی چیزی نیست مگر تفکر در مورد گشودن دشواری‌ها، هموارکردن راه آینده و در نهایت اخذ تصمیم بهینه (عباس‌پور،

۱۳۸۸، ۱۲). امروزه توسعه‌ی فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی کشورها در سایه‌ی وجود مدیران خلاق و نوآور پیش می‌رود. افراد خلاق و ریسک‌پذیری که با برخورداری از توانایی‌های بالقوه‌ی خود در زمینه‌های مختلف، تغییر و تحول ایجاد می‌کنند، تهدیدها و محدودیت‌ها را می‌شناسند و به فرصت‌ها و امکنات فکر می‌کنند. آینده دلخواه را رسم و پیش‌بینی می‌کنند و برای بقاء سازمان در بلندمدت، خود را با محیط سازگار می‌سازند. شرایط و موقعیت‌ها را واقع بینانه بررسی می‌کنند و به ارتقاء استانداردها و شرایط زندگی بهتر فکر می‌کنند. در ادبیات جدید سازمان و مدیریت، این ویژگی‌ها را در واژه‌ی کارآفرینی بیان می‌دارند. (احمدپور‌داریانی، ۱۳۷۹، ۲۲)

کارآفرینی فرایندی است که طی آن فرد کارآفرین با ایده‌های نو، شناسایی فرصت‌های جدید و با بسیج منابع، مبادرت به ایجاد کسب و کار و شرکت‌های نو و سازمان‌های جدید و رشد یابنده نموده که تؤمن با مخاطره و ریسک است و منج ر به معرفی محصول جدیدی می‌گردد. بنابراین در کارآفرینی با گروهی نسبتاً متمایز از افراد مواجهیم که توانما خلاق و مدیرند و قادر به انجام کارهایی هستند که دیگران نمی‌توانند. (شاه حسینی، ۱۳۸۶، ۱۸)

ویژگی‌هایی که با کارآفرینی مرتبط است و آن را از خوداشتغالی و سایر فعالیت‌های درآمدزا جدا می‌سازد، توسط نظریه پردازان، به طرق گوناگون تعریف شده است. اما در میان این ویژگی‌ها ۱۰ ویژگی که عبارتند از: مرکز کنترل درونی، استقلال طلبی، نیاز به کامیابی، مخاطره‌پذیری، آینده نگری، خلاقیت و نوآوری، خوش‌بینی، تحمل ابهام، تحمل شکست و توانایی ساخت تیم‌های کاری، بیشتر از سایر ویژگی‌ها در تعاریف نظریه پردازان این امر به چشم می‌خورد (شاه حسینی، ۱۳۸۸، ۶۱)

اگر معتقدیم که پیش نیاز یک جامعه‌ی توسعه‌یافته برخورداری از سازمان‌های توسعه‌یافته است و سازمان‌های توسعه‌یافته نیز قدرت اختیار واقعی خود را به واسطه‌ی وجود منابع انسانی متعه د و متخصص به منزله‌ی سرمایه‌های استراتژیک به دست می‌آورند باعث بپذیریم که سازمان‌ها به منزله‌ی نقطه‌ی اتکا و چشم‌امید ملت‌ها در تسهیل و پیشبرد فرایند توسعه‌ی فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و

بررسی ویژگی های کارآفرینی مدیران مدارس...

فناوری، حساسیت و اهمیت فراوانی دارند که انتظار می رود برای شکل دهی و ساخت آینده‌ی کشور از توانایی های لازم برای درک نیازهای نسل جدید، مهارت‌ها، بینش و شناخت‌های جدید و دیدگاه‌های انتقادی نو برخوردار باشند. (همان منبع)

امروزه برنامه‌های تحول سازمان، در زمینه‌ی تغییرات برنامه ریزی شده‌ای که منجر به ترغیب افراد، گروه‌ها و سازمان‌ها به کارکردی بهتر می‌شود، سخن به میان می‌آورد. تغییر برنامه ریزی شده مستلزم اگاهی‌های کلی، کار و فعالیت سخت و مجدانه در طی زمان، دارا بودن رویکردی اصولی و هدف مدار و دانشی معتبر و ناقد در مورد پویایی‌های سازمانی و چگونگی تغییر آنهاست (الونی، ۱۳۸۹، ۱۱). به زعم بومان (Bowman, ۱۹۹۰, ۸۵) ایجاد تغییر در سازمان، مستلزم آن است که مدیر پیش از هر چیز مسئولیت‌های خود را بوضوح تعریف کرده و به تقلیل فشارهای واردۀ بر سازمان پرداخته، ضمن تخصیص منابع و حمایت از انجام اقدامات، زمان‌هایی را تعیین کند تا به عنوان موعد برای نشان دادن پیشرفت حاصل شده و اقدامات ضروری انجام شده، مدنظر قرار گیرد . هلفات (Helfat, ۲۰۰۸, ۴۳) توانایی پویا را لازمه‌ی مدیریت دانسته و آن را اینگونه تعریف می‌کند: " نوعی توانایی که مدیر را قادر به شناسایی نیازمندی‌ها و فرصت‌های تغییر در سازمان می‌کند و توانایی واکنش مناسب در مقابل این نیازها و فرصت‌ها و طرح ریزی مجموعه‌ای از اقدامات ضروری را به وی می‌دهد ". در مجموع، رهبری و مدیریت سازمانهای امروزی تقریباً با دانش و ذهنیت دیروز غیر ممکن است و نمی‌توان انتظار داشت که مشکلات آینده راحل کند. (عباس پور، ۱۳۸۸، ۱۵)

در مقایسه با نظام اداری کشور، سازمان‌های آموزشی از جمله مدارس نیز، نیاز به تغییر و دگرگونی دارند و این تغییر باید ابتدا در مدیریت ایجاد شود . وجود مدیران کارآفرین، لازمه‌ی گسترش مدارس کارآفرین و ویژگی‌های کارآفرینی در مدارس است. کلآفرینی در آموزش و پرورش فرایند مستمری است که از یک سو به شناسایی و بهره برداری مؤثر از کلیه منابع درونی و بیرونی نظام آموزشی منجر می‌شود و از سوی دیگر موجب ایجاد فرصت‌ها . (احمدپورداریانی، ۱۳۷۹، ۷۳). مدیریت کارآفرینانه در مدارس می‌تواند منشاء تحولات گسترده در جهت

کاهش خلاطه های موجود باشد و لذا بی تفاوتی نسبت به فراهم کردن زمینه های لازم و تسهیل آن، نمی تواند امری معقول باشد. براساس آنچه ذکر شد و با توجه به اهمیت موضوع، در پژوهش حاضر، پژوهشگر به مطالعه‌ی ویژگی‌های کارآفرینی در مدیران مدارس می‌پردازد

ب) مسئله

در ورای مدیریت آموزشی، امر تعلیم و تربیت شکل می‌گیرد که این مدیریت ظرفی و علمی، عمدۀ تربین مقوله‌ی نظام آموزشی است. بطور مثال مدیریت در مدارس، کوششی بخردانه است برای بالا بردن کیفیت تعلیم و تربیت انسان‌هایی که بار سنگین تحول و پیشرفت فردی و جمعی را بردوش دارند. مدارس امروزی از لحاظ ساختاری، تنوع رشته‌ها، تنوع دروس، نقش آن در آینده‌ی شغلی فراغیوندگان و ... با مدارس دهه‌های گذشته، تفاوت چشمگیری دارد. مدیران مدارس بایستی مهارت‌هایی داشته باشند تا به کمک آن بتوانند کارکنان آموزشگاه را در شرایط لازم راهنمایی کنند و با دیدگاهی استراتژیک، مدیریت مورد نیاز را اعمال کنند و ازمهارت‌های خود در جهت تأثیرگذاری بر امور، بهره گیرند. (www.aftabir.com)

امروزه دانش مدیریت لازمه‌ی مدیریت است و آن عبارت از نوعی آگاهی گروهی در راستای افزایش تفاهem متقابل و خلاقیت و نوآوری در سلامان است (Frappaolo, ۲۰۰۲، ۱۰۵). خلاقیت، نوآوری، آینده نگری و سایر ویژگی‌های کارآفرینی برای مدیران آموزشی و ازجمله مدیران مدارس مورد تأکید قرار گرفته است چرا که این افراد می‌توانند منشاء ترویج کارآفرینی و اثرات مطلوب آن در مدارس باشند کارآفرینی در آموزش و پرورش را با دو رویکرد نسبتاً متفاوت می‌توان مورد توجه قرار داد. در یک رویکرد که می‌توان آن را رویکرد تولیدی نامید، آموزش و پرورش در مقام تولید و ارائه‌ی محصول که همان رشد همه جانبه‌ی دانش آموزان است به شیوه‌ای کارآفرین عمل میکند. در رویکرد دوم که از آن

به عنوان رویکردی تربیتی یاد می کنیم، آموزش و پرورش باید فرهنگ، روحیه و روش های کارآفرینی را به دانش آموزان بیاموزد. (احمدپورداریانی، ۱۳۷۹، ۱۰۴)

در کشور ما، ساختار متمرکز نظام آموزشی با چارچوب های خشک و ثابت، سیاست ها، روش ها و قوانین غیر منعطف و یکسانی که بد ون توجه به موقعیت ها و مقتضیات و به خصوص تفاوت های فردی، قطعی و لازم الاجرا تلقی می شوند از مهمترین عوامل محدود کننده ای کارآفرینی به شمار می آیند .
تمركز در آموزش ، سبب کاستی های متعددی می شود که از مهمترین آنان، از دست دادن فرصت های رشد خلاقیت، نواوری و درن تیجه کارآفرینی در عرصه های گوناگون آموزشی و پرورشی است (همان منبع). در این راستا توجه کافی از سوی مسئولین مبذول نمی گردد و این روند از مدیران ارشد تا مدیران میانی و مدیران سطح پائین تر یعنی مدیران مدارس، بصورت جریانی از بی توجهی مشهود است
مدرسه های امروز مسئولیت و رسالتی ممتاز در پرورش استعداد و خلاقیت افراد جامعه بر دوش دارد
در حالیکه کارآفرینی با بهره گیری از ویژگی هایی همچون؛ نواوری، آینده نگری، ریسک پذیری، توفیق طلبی و سایر ویژگی های کارآفرینی می تواند زمینه های مناسبی برای بروز استعدادهای منحصر بفرد
مدرسه فراهم سازد، در عمل ملاحظه می شود که به دلیل گریز از کارآفرینی و خلاقیت، استعداد فراغیرندگان نظام آموزشی تحلیل می رود . استعداد و خلاقیت افراد بویژه کودکان در نظام آموزش و پرورش غیرپویا، غیرخلاق و غیرکارآفرین، مجالی برای بروز و شکوفایی نخواهد یافت . در واقع جریان قدرتمند و پر تلاطم استعداد و خلاقیت کودکان با رسیدن به شنزار آموزش غیرخلاق، به سرعت به خاموشی خواهد گرایید و نشانی از آن باقی نخواهد ماند . با نگاهی اجمالی به وضعیت نظام آموزشی کشورمان درمی یابیم که از این لحاظ در شرایط مناسب و مطلوبی به سرنمی بریم . برای تربیت افراد خلاق و کارآفرین باید از دوران کودکی زمینه سازی کرد، یعنی از ابتدای ورود این افراد به نظام آموزشی . لازمه های این امر وجود مدارس کارآفرین و در رأس آن مدیران کارآفرین است